

آینة

کیم‌ان

۱۰پله که با برجام طی کردیم(یادداشت روز)

● **محمد اِیمانی**؛ تدبیر برای برخی چالش‌های مهم به‌ویژه گرانی مصنوعی، ارتباطی به برجام و مذاکره ندارد... روشن است که نه آن چهاربرابرشدن (افزایش ۴۰۰درصدی) نرخ دلار، طبیعی بود و نه این ماندگاری گرانی با وجود کاهش ۳۵ درصدی نرخ ارز. ما در اینجا نه با «تنظیم بازار»، بلکه روند «ضدتنظیم» و در واقع دستکاری و اختلالگری روبه‌رو هستیم. وزارتخانه‌ها و سازمان‌های اقتصادی دولت نمی‌توانند بگویند نباید دخالت کرد تا بازار خودبه‌خود تنظیم شود. چراکه بازار در معرض دستکاری است؛ چه از سوی عناصر سودجو و چه از جانب تئوریست‌های اقتصادی با انگیزه‌های سیاسی و امنیتی. اقتصاد و معیشت مردم در معرض دست‌درازی است و دولت‌مردان نمی‌توانند در مقابل، تماشاچی باشند، گرانی‌ها را توجیه کنند یا حداکثر بگویند «مردم نخرند تا ارزان شود». مسئولیت مهم و برزمن‌مانده دولت در آستانه هفتمین سال فعالیت، در همین حوزه است و نه در حوزه مذاکره با اروپا و آمریکا که به حد اشباع و انسداد رسیده است.

● **جواد محرمی**؛ شاید نیازی به گفتن نباشد که سازمان سینمایی وزارت ارشاد در این شش سال اساسا هیچ برنامه شفاف و مشخصی به سود راهبری و مدیریت درست سینما نداشته است و نتیجه این انفعال را هم‌اکنون در سینما شاهدیم. جالب است که بنیاد فارابی سال گذشته برای ساخت فیلم «شبی که ماه کامل شد» نیز حاضر به مشارکت نشده بود و جالب‌تر اینکه حسین انتظامی مدیر تازه‌وارد سازمان سینمایی نیز تا چندی پیش فکر می‌کرده فیلم نرگس آبیار با مشارکت و حمایت دولتی ساخته شده است. در این میان، اما سازمان هنری- رسانه‌ای اوج تا حدودی در این سال‌ها موفق عمل کرده است. هوشمندی این سازمان در جذب ابراهیم حاتم‌کیا از سویی و نیز در مقطعی دیگر دعوت از محمدحسین مهدویان برای ساخت اولین اثر سینمایی او با موضوع احمد متوسلیان در فیلم «ایستاده در غبار» و نیز پای‌کارآوردن فیلم‌سازی چون بهرام توکلی برای ساخت فیلمی در ژانر دفاع مقدس به علاوه ساخت فیلم «این ۲۳ نفر» در سال گذشته همگی از درایت و هوشمندی تقریبی مدیران این سازمان حکایت دارد.

ایران

دغدغه‌های آقای منتقد برای تقویت اعتماد عمومی

● **احمد تولگی**؛ وقتی اوایل انقلاب ما در مجلس اول بودیم واقعا همه نمایندگان نخبگان برجسته و چهره‌های ملی و شناخته‌شده جامعه بودند؛ از هاشمی رفسنجانی و آیت‌الله خامنه‌ای و مهندس بازرگان گرفته تا بنده که جوان‌ترین آنها بودم. در همان مجالس اول یک روحانی که رئیس کمیسیون پست و تلگراف و تلفن بود به دعوت یک شرکت ژاپنی به‌همراه خودش، همسر، چهار فرزند و دو محافظش رفتند یک هفته در سنول و یک هفته در توکیو میهمان این شرکت شدند. درحالی‌که همین شرکت داشت با وزارت پست و تلگراف و تلفن آن زمان مذاکره می‌کرد که ما با قرارداد ببندند. معنای این سفر معلوم است و من این را در روزنامه‌ها رسالت افشا کردم و او به‌شدت عصبانی شد و اعتراض کرد. من زیر بار نرفتم و رفت اعتراض‌ش را به آقای قرائتی منتقل کرد. بعد با آقای قرائتی ۲۰ دقیقه سر همین مسئله جر و بحث کردیم و من گفتم خودم را در این زمینه مجتهد می‌دانم و کارم درست بوده است. بعد از مدتی آقای قرائتی من را دید و به من گفت رفتم پیش مرجع تقلید خودم آیت‌الله فاضل لنکرانی و پرسیدم چنین کاری را جایز می‌دانید؟ ایشان هم فرمود جایز که هیچ، واجب است.

آرامش

راهی جز صندوق رأی نیست

● **سعید شریعتی**؛ اصلاح‌طلبان باید دقیق‌تر و شفاف‌تر با جامعه گفت‌وگو کنند. پایگاه ثابت رای، بدنه اجتماعی و بدنه احزاب باید در جهت گفت‌وگو فعال شود. انتخابات شوراباری‌های اخیر بخشی از این گفت‌وگو با مشکل داد که باید تعمیم پیدا کند. انتخابات شوراباری‌ها که چندان مهم نیست بیش از ۱۰درصد واجدان رای در تهران رأی دادند. شاید ظاهر این عدد کوچک باشد، اما در مقایسه با موضوع قابل توجه است. در تهران به‌طور معمول ۳۰درصد شرکت می‌کنند. خب؛ مجلس موضوع بسیار مهم‌تری است و فکر می‌کنم که اگر در تهران مردم ۳۰درصد شرکت کنند یعنی انتخاباتی مثل شورای شهر در سال ۹۶ خواهیم داشت. آن انتخابات کم‌رونق نبود و اگر بتوانیم همان ۳۰درصد را داشته باشیم حتما در کل کشور به نرخ ۶۵درصد خواهیم رسید. من خیلی چشم‌انداز منفی نمی‌بینم اما اینکه چه پایمی در این انتخابات شکل بگیرد به هوشمندی و کار نیروهای سیاسی برمی‌گردد که بتوانند از این ظرفیت به‌وجودآمده چگونه در پیشبرد برنامه‌های خود استفاده کنند. سیاست گریزگاهی جز انتخابات و صندوق ندارد.

politics@sharghdaily.ir

ادامه از صفحه ۳

به امام گفتیم فردی که ما نمی‌دانیم قصد او براندازی بوده یا چه چیزی بوده است، ولی عملی انجام می‌دهد که باعث شکست جبهه می‌شود، می‌داند که نبودن ایشان این شکست را دارد؛ مثلا عراق می‌خواهد موشک بزند، کسی که قصد پدافند است به میهمانی می‌رود. بعد صدام می‌آید و صد هواپیمای ما را نابود می‌کند. کسی که آن شب دارد به میهمانی می‌رود می‌داند که صد هواپیمای بمباران می‌شود، درست مثل کسی است که با جاقو به قلب یک نفر می‌زند و بعد می‌گوید که من شوخی کردم و قصد نداشتم. قصد داشته‌ای یا نداشته‌ای، جاقو به قلبش زده‌ای یعنی او را کشته‌ای. به این آقای پدافندی هم می‌گوییم چون تو آن روز آنجا نبوده‌ای، یعنی انکار که خودت هواپیمای نابود کرده‌ای. این را هم از امام سؤال کردیم که اگر کسی با عملش موجب ضربه غیرقابل‌تحمل برای نیروهای مسلح شود، حکمش چیست؟ بند دو را بخوانید.

«هر عملی که به تشخیص دادگاه موجب شکست جبهه اسلام و یا موجب خسارت جانی بوده و یا می‌باشد، مجازات آن اعدام است».

یعنی لازم نیست شما حتما محرز کنید که این فرمانده با صدام تبانی کرده است، لازم نیست محرز کنید که پیول گرفته و این کار را کرده یا قصد چنین کاری داشته است. حتی اگر به‌خاطر ترس این کار را کرده باشد، اگر کسی در جایی برترسد که ترس او باعث کشته‌شدن هزار نفر یا سقوط یک استان و یک جبهه مهم ما شود، مجازات آن فرد اعدام است.

«شما این را قبلا به‌صورت شفاهی با امام در میان گذاشته بودید؟

«امکان دارد خاطره آن را برای ما بگویید؟
خاطره همین بوده که ما این مباحث را به امام منتقل کردیم.

«قبل از این حکم؟

بله. چون من سابقه حکم بند «الف» و «ب» ماده ۲۹۰ را داشتم که شارع و قانون‌گذار اسلامی زدن جاقو یا گلوله به قلب را مثل قصد قتل دانسته است. من قاضی باید حکم را این‌طور درآورم. سابقه فتوای امام در مورد مواد مخدر را هم داشتمیم. کسی موجب ابتلای کثیر شود، یا با علم به این اثر و با قصد این عمل، شامل مجازات مفسد می‌شود. بر این مبنا از امام سؤال کردیم که به عنوان مثال کسی که می‌داند اگر امروز از جبهه به تهران بیاید ۱۰ هزار نفر کشته می‌شود، ولی هیچ قصد سوء ندارد و برای ما اثبات نشده که با صدام همراهی یا تبانی کرده است، صرفا برای ترس رها کرده و آمده است، چون کسی که بخش مهمی از نیروهای مسلح را به او سپرده‌اند بودن او در آنجا باعث حفظ جبهه‌ها می‌شود. آمدن او مثل کسی است که دیوار سد را عمدا خراب می‌کند. کسی که دیوار سد را عمدا خراب می‌کند ما می‌گوییم باید قصاص شو؛ چون چندین نفر کشته شده‌اند. آنجا امام این فتوا را دادند. این حکم حضرت امام بازدارنده بوده است. اما در اجرا و عمل، بحمدالله جنگ خاتمه پیدا کرد و نیاز چندانی به استفاده از این قانون نشد. ما این دادگاه‌ها را تشکیل دادیم و در جاهایی هم، خصوصا در جبهه میانی، آنجایی که بعد از فاو مهران سقوط کرد، بعضی از نظامیان را محاکمه کردیم. ولی به دلیل پایان جنگ، عملا این قانون دیگر از کارایی افتاد. چون قانون دادگاه تخلفات جنگ بود، وقتی جنگ تمام شد این دادگاه هم تمام شد. البته از ثمرات بسیار مهم این قانون این بود که با مخالفانی که در عملیات مرصاد آمده بودند در این دادگاه‌ها بر خورد؛ یعنی هیچ‌کدام از منافقین را که در عملیات مرصاد دستگیر شده بودند نیاوردیم در تهران یا اهواز محاکمه کنیم. در همان مناطق جنگی که دستگیر شدند، محاکمه و مجازات شدند. به موجب همین قانون با آنها برخورد شد. اولین نفراتی که از منافقین محاکمه شدند در اسلام‌آباد بود.

« قضیه منافقین که با اینها فرق دارد.

بما منافقینی که در مرصاد دستگیر شدند بر اساس همین قانون برخورد شد.

«چرا؟

علتش این است که در همه‌جای دنیا دادگاه نظامی هم به نظامیان همسر و هم نظامیان متخاصم رسیدگی می‌کند، یعنی در طول زمان جنگ، تمام نظامیانی که اسیر بودند در دادگاه‌های نظامی رسیدگی شدند. یعنی رسیدگی به جرائم نیروهای اسیر هم با همین دادگاه نیروهای مسلح است. منافقین هم در قالب گردان‌های نظامی آمده بودند. صدام پشتیبانی کرده بود و مسلح بودند.

چند نفر از منافقین را دستگیر کردید؟

باید اطلاعات اینها را از اطلاعات‌ها ببرید.

« شما محاکمه کرده‌اید.

ما نشمریدم.

« زیاد بودند؟ مثلا چند ده نفر بودند؟

بله؛ چند ده نفر بودند.

« آدم‌های مشهور سران آنها هم در میان

کسانی که محاکمه کردید بودند؟

نه؛ از سران آنها خیلی کم بودند.

« تشریفات دادرسی آنها چطور بود و چقدر طول کشید؟

آنها چون با دادگاه‌های زمان جنگ بود، تشریفات نداشت. در همان شهرهایی که دستگیر شدن محاکمه شدند.

سیاست

ناگفته‌های رازینی از محاکمه‌های عملیات مرصاد

« یعنی قاعدتا محاکمه‌ها کوتاه‌مدت با سؤال و جواب‌های کوتاه بوده است؟

گاهی وقت‌ها ممکن بود یک ساعت یا کمتر طول بکشد.

« شما بر روند محاکمه نظارت داشتید؟

بله. خیلی از آنها را خودمان محاکمه کردیم.

« برای تکمیل بحث تاریخی می‌گویم. اول یک‌سری از فرماندهان جنگ درخواست کردند برای اینکه قوه قضائیه قدرت نشان دهد شما باید متخلفان را اعدام کنید.

بله. ما گفتیم این اعدام مبنای شرعی می‌خواهد و مبنای شرعی آن هم در گرو فتوا است. معلوم باشد که ما شرعا مجاز هستیم اعدام کنیم. تا اینجا که اگر فردی قصد براندازی یا کمک به دشمن را داشته باشد، خودمان می‌دانیم اما اگر قصد کسی برای ما روشن و قابل اثبات نیست، اما با عمل خودش به نیروهای مسلح ضربه زده است، حکم آن در قوانین آن زمان وجود نداشت.

« اینها را مکتوب از امام پرسیدید یا شفاهی؟

شفاهی پرسیدیم و امام مکتوب جواب دادند.

« مستقیم به خود امام گفتید یا به حاج‌احمدآقا؟

امام پیگیر قضیه بودند. مسائلی را که نظامیان منتقل کرده بودند امام پیگیر بودند. ملاقات من با امام در این مورد کوتاه بوده است. اما چند جلسه طولانی با حاج‌احمدآقا بحث کردیم. چون آن زمان، زمان سرعت عمل بود، عبارت امام موجز است. مثل فرمانده کل قوا برخورد کردند. بعضی سخنرانی نیست که مقدمه داشته باشد، بلکه در دو خط است. یک خط آن مشکل شکلی ما یعنی تشکیل دادگاه در غیر محل دادگاه را حل کردند؛ چون از لحاظ قانون فرض کنید اگر زن و شوهر با هم مشکل دارند نمی‌توانید در فلان منزل بنشینید و آن را رسیدگی کنید؛ حتی اگر قاضی حضور داشته باشد. باید حتما به مقر دادگاه بروند. رای تشریفاتی دارد. باید شاکی و متهم بیایند و هر کدام سؤال و جواب شنوند. آیین دادرسی دارد. در عین حال که این آیین دادرسی در اغلب موارد مفید است؛ در زمان‌های عجله مقدار دست‌وپاگیر است. امام اجازه فرمودند که با عدم رعایت جزئیات آیین دادرسی محاکم تشکیل و به این جرائم در مناطق جنگی رسیدگی شود. پس عمق رسید اول فرما یا فتوای امام این بوده است که راه را برای تشکیل دادگاه‌هایی با تشریفات کم و حداقلی باز کردند. در گذشته آیین دادگاه‌ها به عنوان «دادگاه‌های صحرایی» معروف بودن و امام تحت عنوان «دادگاه تخلفات جنگ» آن را احیا کردند. تا زمانی که جنگ تمام نشده بود این دادگاه‌ها برقرار بودند.

« بعد از اینکه امام این حکم را دادند چه اتفاقی افتاد؟

این جو خوابید.

« یعنی بعد‌از آن هیچ‌کس را محاکمه نکردید؟

محاکمه کردیم.

« با جز منافقین.

ما دادگاه‌ها را تشکیل دادیم؛ اما آن مقطع، زمان سیاست دفاع متحرک صدام بود و نحوه مسائل هم عوض شده بود. در نیروهای مسلح هم تحرکی انجام شده بود و ما بعد از این حادثه عقب‌نشینی مهمی نداشتیم...

« می‌شود بفرمایید چه اسناد و مدارک و نقشه‌هایی از آنها به دست آوردید؟ چه چیزی می‌گفتند؟ چون فهم منطق منافقین برای ایستادن مقابل نظام و مردم خیلی مهم است. شاید شما در خلال این محاکمه‌ها به چیزهایی رسیده باشید که برای تاریخ گفتنی باشد.

...تصور آنها از مسئله بسیط، همراه با نادانی، بچگانه و احمقانه بود. اصلا روی ایران و شرایط ایران شناخت نداشتند. الان هم همین‌طور است. در دهه قبل بیشتر بود و حالا کمتر شده است. به دلیل وسایل ارتباط جمعی و فضای مجازی از این نظر بهتر شده است. گاهی تصور بعضی ایرانی‌های ما که مقیم خارج از کشور هستند، این است که در ایران وضع خیلی خراب است؛ مثلا فکر می‌کنند در ایران ازراق گیر نمی‌آید. می‌ترسند به ایران بیایند و فکر می‌کنند نیروهای ما آنها را دستگیر می‌کند؛ مثلا اگر پدرش فوت کرده و می‌خواهد در مراسم

ترجیم شرکت کند، می‌ترسد که مبادا در فرودگاه او را بگیرند. اگر کسی هم می‌آید، در ساک خود مقداری مواد غذایی می‌آورد که مبادا با مشکل روبه‌رو شود. وقتی ازراق فراوان در اینجا می‌بینند، تعجب می‌کنند؛ یعنی شناخت درستی از ملت ندارند. با تحلیل نادرست تصور کردند که عصر راه می‌افتند و تا پایان شب به تهران رسیده‌اند. در کاخ‌های تهران مستقر می‌شوند و حکومت را به دست می‌گیرند؛ اما نتوانستند تا کرمانشاه هم برسند؛ یعنی فقط توانستند شهر اسلام‌آباد را در حد اشغال فرمانداری بگیرند. بعضی از نظامیانی را که مقاومت کرده بودند، هم به پناهگاهی در فرمانداری اسلام‌آباد برده بودند. ما رقتیم به آنجا سر برزیم و دیدیم یک پیکر آنجا است. شناسایی کرده‌ایم؛ اما نتوانستیم تا کرمانشاه هم گردان‌های ما بوده است. همکاری نکرده بود. او را گرفته، تیر خلاص زده و شهید کرده بودند. من با یکی از دوستان او را داخل یک پتوی سربازی گذاشتم و با پناهگاه بیرون آوردیم و واحدهای ارتش او را شناسایی کرده و بردند. به‌هرحال یک عملیات پرخسارت برای منافقین بود. منافقین عملیات‌های آفتاب و چلچراغ را هم داشتند؛ ولی عملیات سوم آنها به نام فروغ جاودان کاری کرد که به طور کلی فکر عملیات‌کردن از سر آنها بیرون برود و از خواب بیدار شدند؛ چون عملیات‌های آفتاب و چلچراغ عملیات‌های سطحی کنار مرزی بودند. با نیروهای مرزی درگیر شدند و مقداری اسیر دادند؛ اما اینجا داخل آمدند و با خلق روبه‌رو شدند. مردم هم پاسخ خوبی به آنها دادند و عبرت خوبی برای آنها شد...

« در محاکمه‌ها از انگیزه‌های آنها می‌پرسیدید؟
بله.
« چه انگیزه‌هایی داشتند؟
آنچه آنها می‌گفتند، تحلیل درستی نیست. ممکن بود عذرخواهی کنند یا بگویند ناگাহانه این کارها را کرده‌ایم. مسائلی مثل این می‌افتند که ما را گول زده‌اند؛ ولی افرادی که محاکمه شدند، کسانی بودند که وابستگی به منافقین داشتند. البته تعدادی از نظامیان اسیر ما هم با آنها همکاری کرده بودند. تعدادی از آنها هم به حبس محکوم و بعد آزاد شدند، ولی منافقین نوعا اعدام شدند.
« اعدام منافقین در زندان‌ها بعد از همین عملیات مرصاد، در سه دهه اخیر خیلی مورد جنجال و بحث بوده است.
آن زمان ما آنجا بودیم و این موضوع جزء مأموریت من نبود. باید از آیت‌الله رئیسی، رئیس فعلی قوه قضائیه و آیت‌الله نیری پرسید؛ چون این مسئله در حوزه دادگاه انقلاب است. در واقع افرادی از منافقین در زندان جرائم جدیدی مرتکب شده بودند. مجددا محاکمه شدند و با آنها برخورد شد.

« ولی آیت‌اللهی که شما و قضاتان محاکمه کردید که می‌گفتند کسانی که در زندان‌ها هستند، با کسانی که در عملیات مرصاد شرکت کردند، هماهنگ هستند. شما در جبهه‌ها در جریان این هماهنگی‌ها قرار داشتید؟
این موضوع را برای اهلسش می‌گذاریم که در جریان بودند. مثلا عده آنها چقدر بوده و از چه کشورهای آمدند و اهداف ریزی داشتند. اینها را نیروهای مسلح و واحدهای اطلاعاتی تحلیل کردند.
« روند دادگاه منافقینی که در عملیات مرصاد دستگیر شدند، کامل بوده است
بله، با استفاده از بند یک حکم امام، طبق موازین شرع و بدون رعایت مقررات دست‌وپاگیر

بوده است. ممکن است مثلا وکیل نداشته باشند.

« این مقررات دست‌وپاگیر چیست؟

فرض کنید باید کیفرخواست صادر و به صورت کتبی ابلاغ و دو هفته بعد محاکمه انجام شود. در بیابان از این چیزها خبری نیست. جاهای دیگر بدون محاکمه می‌کشند. ما سؤال و جواب می‌کنیم که اشتباهی اقدام نشود. احراز شد که این فرد از منافقین بوده و عالما و عامدا با آنها آمده است.

« یعنی این روند کامل طی شد؟

بله.

« منافقین در میدان جنگ دستگیر شدند؟

در میدان جنگ دستگیر شدند. ولی در همان میدان جنگ دادگاه تشکیل دادیم؛ دادگاهی که قاضی واجدالشرایط؛ یعنی قاضی عادل دارای ابلاغ قضائی نشسته و سؤال‌وجواب کرده و سؤال‌وجواب مکتوب شده است. در همین حد تشریفات رعایت شده است، اما جزئیات دیگری مثل اینکه در دادگاه خبرنگار باشد، رعایت نشده است.

« ولی روند قضائی طی شده است.

بله.

« اگر ماجراهای بیشتری از آن دادگاه‌ها برای ما بگویید خیلی خوب است؛ مثلا چه کسانی را محاکمه کردید؟ چطور محاکمه می‌کردید؟ چند دقیقه طول می‌کشید؟ چه چیزهایی می‌گفتند؟

اینها متفاوت هستند. در دادگاهی که تشریفاتش کم باشد، ممکن است محاکمه کسی در حد نیم‌ساعت تمام شود و کسی دو ساعت طول بکشد. بستگی به پیچیدگی مطلب و رسیدن قاضی به مطلب دارد، چون به‌هرحال باید احراز شود. فرض کنیم شما قاضی باشید. کسی را بباورند و سؤال‌وجواب کنید و اقرار کند که تیراندازی کرده و چند نفر را کشته است. همین که به کشتن چند نفر اقرار کرده برای شما کافی است که او را قصاص کنید.

« اگر حکمشان قصاص بود، چندوقت بعد اعدام می‌شدند؟ مثلا فردای آن روز اعدام شدند؟

بعضی‌ها فردای آن روز و بعضی یک هفته بعد اعدام شدند.

« زندانشان همان زندان‌های محلی بود؟

بله. در حدیث هست، حدی که در زمین اقامه می‌شود از باران ۴۰ روز پشت‌سرهم افضل است. اگر ۴۰ شبانه‌روز پشت‌سرهم باران بیارد، چقدر برای زمین مفید است؟ فایده جاری‌شدن یک حد از آن بیشتر است. ما به چشم خودمان این را در عملیات مرصاد دیدیم. ما تعدادی از آنها را محاکمه کردیم و بعضی از آنها به حبس و بعضی دیگر به اعدام محکوم شدند. فکر می‌کنم روز اولی که دادگاه تشکیل دادیم سه نفر محکوم به اعدام شدند. یک عده از رزمندگان گفتند روحیه بچه‌ها خراب است، شهید داده‌ایم، اینها را به کرمانشاه منتقل نکنید. همین‌جا حکم را اجرا کنید. در شهر جنگ‌زده که تا دیروز در اشغال منافقین بوده و همه شهر از ترس منافقین تخلیه شده، کجا اعدام کنیم؟ یک ساختمان نیمه‌کاره بر سر یک سراهی بود. طبقه اول آن ساخته شده بود و اسکلت طبقه دوم را زده بودند، ولی طاق زده بودند. گفتم آنجا اجرا می‌کنیم. زمانی حوالی ساعت چهار یا پنج بعدازظهر بود که ما موافقت کردیم حکم این سه نفر را در شهر اسلام‌آباد اجرا کنند و حکم آنها به صورت حلق آویز اجرا شد...

« بیشتر آنها جوان بودند یا افراد پیر هم در میان آنها بودند؟

بیشتر جوان بودند، سنین مختلف بودند و پیر هم در میان آنها بود.
« زن هم در میان آنها بود؟
من یک نفر را دیدم. ممکن است باز هم بود باشد.

« تعداد اعدامی هم زیاد بود؟

تعدادی‌های خدا زیاد بود، ولی اعدامی‌های ما زیاد نبود؛ یعنی آنهایی که راکت خورده و سوخته بودند زیاد بودند.

« ولی آیت‌اللهی که شما و قضاتان محاکمه کردید زیاد نبود؟

دقیقا یادم نیست، ولی به صد نفر نمی‌رسد.

« محکوم به حبس هم داشتید؟

بله. اسیران در دست صدام بودند و صدام شکنجه‌های وحشیانه انجام می‌داد. بعضی از منافقین هم فارسی بلد بودند و با آنها صحبت می‌کردند و سعی می‌کردند آنها را جذب کنند. به‌خاطر فشار زیادی که صدام می‌آورده، عده‌ای با فکر اینکه از این ستون به آن ستون فرج است، می‌گفتند اینها ایرانی هستند و هرچه باشد به ما بد نمی‌کنند؛ قبول می‌کردند که همکاری کنند. بعد به سمت آنها می‌آمدند. ولی ته دل آنها با منافقین نبود و منافق نبودند، ولی وقتی صدام آنها را تحویل منافقین می‌داد، یک‌سری عملیات با آنها انجام داده بودند. در عملیات‌های آفتاب و چلچراغ ما از این موارد داشته‌ایم.

در عملیات فروغ جاودان هم تعدادی از آنها حضور داشتند. خیلی از اینها را اعدام نکردیم و حبس‌های یک تا سه سال داده شد؛ مثلا یک نفر سرباز وظیفه‌ای است که سال ۶۶ به سربازی رفته و هم پیش منافقین رفته و با این جمع آمده و در این جمع هم رده بالایی نداشته است؛ مثلا راننده یکی از این خودروها بوده است. ما اینها را اعدام نکردیم و حبس دادیم.

روزنه

سخنگوی دولت:

سفرین علوی به ایران به‌منزله میانجیگری نیست

● **ایسا**؛ سخنگوی دولت روز گذشته در نشست خبری هفتگی خود، درباره سفر وزیر خارجه عمان به ایران گفت: «ما از اینکه کشورهایی بخواهند خیرخواهانه دیدگاه‌های خود را با ما درخصوص مسائل منطقه مطرح کنند، استقبال می‌کنیم، ولی این قبیل سفرها به‌منزله میانجیگری نیست».
علی ربیعی همچنین به مسئله توقیف نفت‌کش انگلیسی از سوی ایران پرداخت و افزود: «توقیف نفت‌کش از سوی ما مبنای حقوقی دارد، چراکه نفت‌کش انگلیسی مرتکب نقض قوانین بین‌المللی شده بود. ولی انگلیس که نفت‌کش ما را با این دلیل توقیف کرده است، باید هرچه‌زودتر آن را آزاد کند». او گفت: «قطعا ما براساس حُسن نیت عمل خواهیم کرد. پیش از این هم گفتیم مقصد نفت‌کش ایران، سوریه نبوده است و آنها اجازه ندارند از ما بخواهند تضمین کنیم که مقصد سوریه نخواهد بود. اینکه شنیده‌ایم که آنها قصد اعزام ناوگان اروپایی به خلیج فارس را دارند، طبعا باید پیام خصمانه‌ای دارد، تحریک‌کننده است و موجب افزایش تنش‌ها خواهد شد».

ربیعی با بیا اینکه ایران معتقد است امنیت منطقه باید توسط کشورهای منطقه تأمین شود، عنوان کرد: «ما بزرگ‌ترین تأمین‌کننده امنیت کشتی‌رانی در خلیج فارس هستیم». سخنگوی دولت همچنین با اشاره به سفرهای اخیر محمدجواد ظریف، وزیر خارجه، گفت: «سفر به شش کشور صورت گرفت و باید گفت خوشبختانه گفت‌وگوی ظریف با رسانه‌ها، پمپو را واداشت که با ما گفت‌وگو کند، ما هم می‌گوییم ایشان می‌توانند با خبرنگار ما خانم مرضیه هاشمی گفت‌وگو کنند».

علی ربیعی افزود: «کاری که با خبرنگاران ایرانی در آنجا کردند، نوعی بی‌احترامی به فضای رسانه بوده است. هرجا که آمریکایی‌ها خواستند مرزی را ببندند مقامات وزارت خارجه ما به‌ویژه دکتر ظریف جلوی آنها ایستاد و خط‌شکنی کرد».
شان مجلس پیروی از شایعات بی‌اساس نیست
ربیعی درباره انتشار فهرستی که در آن گفته شده برخی از مدیران کشور دو تابعیتی هستند نیز گفت: «به نظر من شان مجلس بالاتر از این است که فهرستی این‌گونه در اختیار رسانه‌ها قرار بگیرد. شان مجلس پیروی از شایعات بی‌اساس نیست». او افزود: «می‌دانم که نظر رئیس مجلس و هیئت‌رئیسه جزی نبود که این کمیته ارائه کرد. این گزارش باید دارای مستندات باشد. گزارش تحقیق هم باید نحوه مشخصی را مراعات می‌کرد؛ اما متأسفانه چنین چیزی نبود و یکباره به رسانه‌ها گزارشی ارائه کردند. بسیار بی‌اخلاقی است اگر بخواهیم تصویری از مسئولان بدسیم که آنها وابسته به بیگانگان هستند، این تضعیف حقوق مردم است».

سخنگوی دولت تأکید کرد: «ما معتقدیم این گزارش صد درصد دروغ و نادرست است و از قوه قضائیه می‌خواهیم این موضوع را بررسی قانونی کند. فارغ از این که گزارش چه تأثیری داشته باشد و اینکه صحت آن حداقل درخصوص دولتی‌ها فاقد ارزش است، می‌گویم این قبیل اقدامات نباید فضای جامعه را متشنج کند».

گزارش عملکرد دولت به مجلس با قانون اساسی همخوانی ندارد

ربیعی درباره ارائه گزارش عملکرد دولت به مجلس نیز گفت: «دولت ما به همه قوانین عمل خواهد کرد، شعار ما دولت قانون‌مدار است. ما معتقدیم درصورتی‌که تذکر، سؤال و استیضاح جهت شفاف‌سازی امور در قانون پیش‌بینی شده است، اینکه بخواهیم در قانون سالی یک بار هم گزارش دولت را به مجلس ارائه کنیم و احیانا بخواهد رفتارهایی متعاقب آن صورت گیرد، این موضوع را با شفافیت بیشتر مناسب نمی‌بینیم». او عنوان کرد: «ما احساس می‌کنیم این موضوع با قانون اساسی همخوانی ندارد. نامه‌ای که به رهبری نوشتم، ایشان به شورای حل اختلاف قوا ارسال کردند و هرچه نتیجه آن باشد، دولت از آن تبعیت می‌کند. هر چیزی را باید به اندازه خود دید و انرژی و وقت وزاری ما برای پاسخ‌گویی به سؤالات نمایندگان محترم سیری می‌شود».

از اظهارنظر نماینده عربستان در سازمان ملل استقبال می‌کنیم

سخنگوی دولت درباره اظهارات نماینده عربستان در سازمان ملل مبنی بر آمادگی آنها برای مذاکره با ایران گفت: «ما از این اظهارات استقبال می‌کنیم و معتقد هستیم باید ضمیمه آن اظهارنظر، اقدام عملیاتی عربستان را هم شاهد باشیم. ما همواره خواستار ثبات و امنیت کشورهای منطقه هستیم. ایران به ارتباطات دوجانبه و پیمان‌های امنیتی معتقد است. عربستان می‌تواند نقش مستقل خود را بازی کند، هرچند عملکرد عربستان در قبال ایران گلایه‌آمیز است، ولی عربستان را از آمریکا مستقل می‌دانیم. اظهارنظر اخیر نماینده عربستان در سازمان ملل به نظر ما مثبت بود و ما نیز خواستار تأمین امنیت کشورهای منطقه هستیم. البته این موضوع به رفتارهای بعدی عربستان منوط است».